

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 2T/130/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511010311
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Dluhoš, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2012:3511010311.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, samosudcom JUDr. Rastislavom Dluhošom, v trestnej veci vedenej proti obvinenému M. Š., nar. XX.XX.XXXX v E., stíhanému pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení účinnom v čase spáchania skutku (ďalej len „Trestný zákon“), na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13. februára 2012 v Novom Meste nad Váhom takto

rozhodol:

O b ť a l o v a n ý : M. Š., nar. XX.XX.XXXX v E., trvale bytom G. M. G. Z., Š. XXXX/XX, na slobode,

je vinný, že

ako otec mal. L. Š., nar. XX.XX.XXXX a M. Š., nar. XX.XX.XXXX, v období od 01.07.2009 až doposiaľ v Novom Meste nad Váhom ani nikde inde si neplní vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva z ustanovení Zákona o rodine a jej výška z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 7P/54/2009-32 zo dňa 16.09.2009, ktorým mu bola určená vyživovacia povinnosť v sume 25,36 Eur mesačne na mal. L. a v sume 25,36 Eur mesačne na mal. M. k rukám matky detí B. E., bytom G. M. G. Z., B. č. XXXX/XX, obvinený v čase od 08.07.2009 do 09.08.2009 a od 14.04.2010 do 25.04.2010 bol evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, odkiaľ bol vyradený pre nespoluprácu, je nezamestnaný, od 26.09.2006 je evidovaný ako poberateľ invalidného dôchodku, čím za dobu od 01.07.2009 až doposiaľ spôsobil dlh na výživnom vo výške najmenej 1.572,32 Eur k rukám matky detí B. E., hoci trestným rozkazom Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom č. k. 2T/7/2010-55 zo dňa 29.01.2010, právoplatným dňa 18.02.2010, bol uznaný za vinného a odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona,

t e d a

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnil úmyselne svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného a spáchal uvedený čin závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraduje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 04.10.2011 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. Pv/708/10 obžalobu na obvineného M. Š. pre prečin zanedbania povinnej výživ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona.

Vychádzajúc z výsledkov prípravného konania vydal samosudca Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom dňa 10.10.2011 pod č.k. 2T/130/2011-48 trestný rozkaz, ktorým obvineného uznal vinným v zmysle obžaloby a uložil mu trest. Proti trestnému rozkazu podali obvinený aj okresný prokurátor včas odpor.

Súd na hlavnom pojednávaní dňa 10.02.2012 vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného M. Š., svedkyne poškodenej B. E., čítaním listinných dôkazov a zistil nasledovné:

Obžalovaný M. Š. na hlavnom pojednávaní po poučení podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, vrátane poučení podľa § 257 Trestného poriadku, neurobil žiadne z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 písm. a), písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku. Z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní ku skutku, kladenému mu za vinu, vyplýva, že za posledné cca dva roky nezaplatil B. E. na výživnom nič. Jeho jediným zdrojom príjmu je invalidný dôchodok, ktorého súčasná výška je na úrovni 122 Eur. Z toho mu po saturácii základných životných potrieb nikdy nezvýšilo na to, aby mohol uhradiť výživné. Na úrade práce je v súčasnosti evidovaný od novembra 2011. Zatiaľ mu vhodnú prácu nenašli, ani jemu sa to nepodarilo, hoci si sám iniciatívne prácu hľadal na pozíciách skladníka alebo vrátnika. Akúkoľvek prácu vykonávať nemôže, vzhľadom k zníženej pracovnej schopnosti o 50 % z dôvodu pracovného úrazu, ktorý utrpel v roku 2005 pádom z lešenia. Môže vykonávať iba sedavé zamestnania, keďže nemôže zaťažovať dolné končatiny. Z invalidného dôchodku by nevyžil, pomáha mu jeho matka tak, že u nej býva. Krátko pred hlavným pojednávaním dostal pracovnú ponuku do Českej republiky - Uherského Hradišťa, na práce súvisiace so sadrokartónovými konštrukciami, ktoré kontroluje, na čo má certifikát. Alkoholické nápoje nepožíva, občas fajčí cigarety, ktoré si kupuje z dôchodku. Cigarety ho vyjdú na cca 20 Eur mesačne. Na otázku súdu sa vyjadril, že ak by sa tohto koníčka vzdal, zdravotne by mu to neuškodilo. Vie, že cigarety nie sú potrebné pre život. V prospech Všeobecnej zdravotnej poisťovne mu bolo exekučne strhávaných 5 Eur, v súčasnosti je to 2,94 Eur. Spáchanie skutku na hlavnom pojednávaní obžalovaný verbálne oľutoval. Dlh na výživnom by chcel „voľajako zaplatiť, ak by sa dalo“.

Z výsluchu svedkyne poškodenej B. E. na hlavnom pojednávaní vyplynul, že obžalovaný jej výživné nezaplatil ani raz. Ak deti niečo dostanú, nikdy nevie, či je to od neho, alebo od jeho matky - babky maloletých detí, keďže obžalovaný žije u svojej matky a deti tam chodia. K presnej výške dlhu na výživnom sa svedkyňa sa vyjadriť nevedela, v súčasnosti je to asi 1600 Eur. Obžalovaný sa výživné nepokúšal platiť ani čiastočne. O plnenie rodičovských povinností neprejavuje záujem. Ona sama osobne sa s ním nestretáva. Deti sa od neho často vracajú s tým, že im otec prisľúbil nejaké príspevky, keď mu príde výplata z Čiech. Nevie však o tom, že by tieto prisľuby nejako realizoval. Veľakrát sa ho pýtala, kedy jej bude platiť výživné. Obžalovaný jej stále len sľuboval, že niečo pošle, avšak nič jej neposlal. Jeho matka za neho stále oroduje, že mu celý dôchodok strháva exekútor. Svedkyňa je zamestnaná v spoločnosti Hella, jej príjem je asi 450 Eur.

Zo správy Sociálnej poisťovne so sídlom v Bratislave (č.l. 24 spisu) vyplýva, že pokles schopnosti obžalovaného vykonávať zárobkovú činnosť je 50 %.

Z rodných listov Matričného úradu Trenčín (č.l. 30 spisu) vyplýva, že obžalovaný je otcom mal. L. Š., nar. XX.XX.XXXX v Trenčíne a mal. M. Š., nar. XX.XX.XXXX v Trenčíne.

Z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 7P/54/2009-32 zo dňa 16.09.2009, právoplatného dňa 23.10.2009, vyplýva, že mal. L.Š. Š., nar. XX.XX.XXXX a mal. M. Š., nar. XX.XX.XXXX boli zverení do osobnej starostlivosti matke. Obžalovanému bola s účinnosťou od 01.07.2009 určená povinnosť prispievať na výživné na každé z detí sumou 25,36 Eur mesačne k rukám matky detí.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 2T/7/2010-55 zo dňa 29.01.2010, právoplatného dňa 18.02.2010, vyplýva, že obžalovaný bol týmto rozhodnutím uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu podľa príslušných ustanovení Trestného zákona bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 24 mesiacov, za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním obvineného v skúšobnej dobe.

Zo správy Sociálnej poisťovne so sídlom v Bratislave (č.l. 37 spisu) vyplýva, že ku dňu 05.09.2011 poberal obžalovaný invalidný dôchodok vo výške 118,30 Eur.

Zo správy Sociálnej poisťovne so sídlom v Bratislave (č.l. 35 spisu) vyplýva, že z dôchodku obžalovaného sa vykonávajú exekučné zrážky vo výške 2,94 Eur.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom (č.l. 34 spisu) vyplýva, že obžalovaný bol v posledných troch rokoch evidovaný ako uchádzač o zamestnanie v období od 08.07.2009 do 09.08.2009 a od 14.04.2010 do 25.04.2010, pričom v oboch prípadoch bol z evidencie nezamestnaných vyradený pre nespôluprácu.

Súd na hlavnom pojednávaní ďalej vykonal dokazovanie čítaním aj ostatných listinných dôkazov v rozsahu a spôsobom, ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní.

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z neobľadnosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze,

b) závažnejším spôsobom konania,

c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

Z vykonaného dokazovania mal súd vinu obžalovaného M. Š. za preukázanú jednoznačne a nepochybne. Vychádzal pritom najmä z obsahu výpovede obžalovaného na hlavnom pojednávaní, ktorý v podstate svoju vinu priznal. Táto bola podporená obsahom výpovede B. E., ako aj vykonaných listinných dôkazov. Obžalovaný uviedol, že povinnosti platiť výživné na svoje deti si je vedomý, pričom ako dôvod na vylúčenie svojej trestnej zodpovednosti za jej neplnenie prezentoval svoj nízky príjem, majúci svoj kauzálny pôvod v pracovnom úraze z minulosti a následnej trvalej invalidite, obmedzujúcej jeho možnosti na trhu práce. Tieto skutočnosti, hoci boli vykonanými listinnými dôkazmi preukázané, nepovažoval súd so zreteľom na osobné pomery obžalovaného za dostatočné. Obžalovaný sám uviedol, že hoci nemá z čoho žiť a musí mu poskytovaním bývania a zrejme aj stravy pomáhať jeho matka, dokáže pri tejto deklarovanej sociálnej mizérii mesačne vynaložiť cca 20 Eur za jednoznačne zbytočný výdavok, akým sú cigarety. Obžalovaný teda bez okolností priznal, že aj počas prebiehajúceho trestného konania proti nemu dobrovoľne a vedome uprednostňoval a uprednostňuje uspokojovanie neproduktívnej závislosti pred plnením vyživovacej povinnosti na svoje vlastné deti, pričom je evidentné, že tieto nie sú v situácii, aby si ich výživou povinný otec mohol takéto bonvivánske neresti užívať. Preto súd nemal za preukázané, že obžalovaný vôbec nemal z čoho výživné platiť. Ako otec svojich dvoch maloletých detí nevynaložil čo i len elementárne úsilie, aké v súvislosti s plnením vyživovacej povinnosti možno od bežného starostlivého rodiča očakávať. Je nepochybne, že obžalovaný je invalidný. Nie je však invalidný do takej miery, aby bol odkázaný za cudziu pomoc. Sám priznal, že pracovať v istých odvetviach môže, na súd prišiel sám bez cudzej pomoci, pôsobiac viac vitálnym, než imobilným dojmom.

Vie sa sám o seba postarať a mohol by zlepšiť svoj sociálny štandard, ak by skutočne chcel (sic!). Je však evidentné, že ako už mnoho iných prípadov neplatičov výživného, prejednávanych tunajším súdom pred ním, aj on skĺzol do sociálnej skupiny, ktorej takéto prežívanie za hranicou chudoby, s istým minimálnym príspevkom od paternalistického štátu, svojím spôsobom vyhovuje. Hoci roky nemohol nájsť prácu, práve v čase konania hlavného pojednávania sa tu objavila ponuka na prácu v zahraničí, pomocou ktorej by chcel dlh na výživnom „voľajako zaplatiť“. Možno si len položiť rečnícku otázku, či by sa tu takéto ponuka objavila, resp. či by nejakú aktívne vyhľadal, ak by nebolo hlavného pojednávania v jeho trestnej veci a nehrozil mu nepodmienečný trest odňatia slobody.

Súdu sa teda vykonaným dokazovaním javilo ako nepochybné, že obžalovaný naplnil svojím konaním, resp. v tomto prípade nekonaním, na ktoré bol zo zákona povinný, znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona. Hoci to nemalo za následok zmenu zákonnej trestnej sadzby, súd posúdil z právneho hľadiska skutok v jeho dimenzii časovej inak, ako je uvedené v obžalobe, pričom začiatok neplnenia vyživovacej povinnosti, vychádzajúc z civilného rozsudku upravujúceho výšku vyživovacej povinnosti, stanovil na 01.07.2009, čo však malo za následok posúdenie protiprávneho konania obžalovaného aj podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona (závažnejší spôsob konania - páchanie činu po dlhší čas). Výšku dlhu obžalovaného na výživnom súd stanovil ku dňu vyhlásenia rozsudku na sumu najmenej 1.572,32 Eur. Obžalovaný teda, ako otec dvoch maloletých detí, najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, toto činil závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený. Obžalovaný sa skutku dopustil ako plne trestnoprávne zodpovedný subjekt. Súd nemal za preukázanú absenciu trestnej zodpovednosti obžalovaného za tento skutok. U obžalovaného ide o konanie úmyselné, pretože vedel, že môže spôsobom uvedeným v Trestnom zákona spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom a pre prípad, že ho spôsobí, bol s takýmto následkom uzrozumený. Zákom chráneným záujmom v tejto trestnej veci je riadne plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči svojim deťom.

Z odpisu z registra trestov obžalovaného vyplýva, že doposiaľ bol 6-krát súdne trestaný, pričom vo vzťahu k prvým piatim odsúdeniam sa na neho hľadí, ako by nebol odsúdený. Prejednávaný trestný čin spáchal v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliad-ne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne súd na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

U obžalovaného súd identifikoval poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pričom u neho neidentifikoval žiadnu príťažujúcu okolnosť, keďže predchádzajúce odsúdenie za rovnaký trestný čin našlo svoj odraz jednak v naplnení znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty (§ 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona) s vyššou trestnou sadzbou, jednak v obligatórnej aplikácii ustanovenia § 49 ods. 2 Trestného zákona. Hoci zákonom stanovená trestná sadzba, z ktorej súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery vychádzal, je v rozmedzí od 1 do 5 rokov, dospel súd k záveru, že u obžalovaného najmä pre jeho osobné (najmä zdravotné) pomery je dôvodné uvažovať o aplikácii inštitútu mimoriadneho zníženia trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby (§ 39 ods. 1 Trestného zákona), pretože obžalovaný je invalidný. Súd je toho názoru, že aj od takto pod dolnú hranicu zníženého trestu možno očakávať naplnenie jeho účelu, ktorým je ochrana spoločnosti a náprava páchatela. Keďže obžalovaný spáchal trestný čin v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia za úmyselný trestný čin, neprichádzala u obžalovaného do úvahy možnosť podmienčného odloženia výkonu tohto trestu. S poukazom na uvedené úvahy súd obžalovanému uložil podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona

trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obžalovaného na výkon tohto trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže nebol v predchádzajúcich desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody uloženého za úmyselný trestný čin. Takto uložený trest považuje súd s poukazom na okolnosti tohto prípadu za zákonný a primeraný. Trest súčasne primeranou mierou vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trenčíne.